

Městská knihovna Trutnov

Výroční zpráva 2020

Knihy v karanténě

Trutnov, leden 2021

OBSAH

1) SLUŽBY.....	- 3 -
2) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST.....	- 5 -
3) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE	- 8 -
4) KNIHOVNÍ FONDY.....	- 8 -
5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY	- 9 -
6) PRACOVNÍCI	- 9 -
7) TECHNICKĚ ZABEZPEČENÍ	- 10 -

1) ÚVOD

Tento rok byl ve znamení pandemie COVID-19. Nouzový stav v České republice, vyhlášený kvůli pandemii začal 13. března 2020 a trval do 24. dubna, kdy měly knihovny provoz uzavřený. V této době jsme začali provádět revizi knihovního fondu, o rok dříve než byla plánovaná. Zakoupili jsme ochranné prostředky – dezinfenci, ochranné rukavice, ochranné štíty a ochranné přepážky. Od 25. dubna jsme mohli otevřít za přísných hygienických opatřeních – omezení počtu návštěvníků, vstup pouze se zakrytými dýchacími cestami, používání dezinfekce na ruce, vrácené dokumenty byly odváženy do studovny do karantény, kde byly otírány speciální dezinfekcí a mohly se vrátit do půjčování až za 4 dny. Další vlna pandemie přišla na podzim, od 22. října. Výdajové okénko jsme otevřeli od 26. listopadu do 30. listopadu. Uvolnění nastalo 1. prosince, kdy knihovna mohla mít obvyklý provoz za dodržování hygienických nařízení. Bohužel od 21. prosince do konce roku bylo opět povoleno pouze výdajové okénko, kdy pracovníce mohly vydávat pouze předem objednané dokumenty.

Následkem tohto omezení se zvýšil počet výpůjček elektronických dokumentů.

Tento stav se projevil ve všech sledovaných výkonnostních ukazatelích.

2) SLUŽBY

V roce 2020 bylo zaregistrováno 4 098 uživatelů, z toho 3 430 dospělých čtenářů (83 %) a 668 dětí do 15ti let (17%). Celkový počet registrovaných čtenářů vzhledem k epidemiologické situaci, která v ČR nastala v souvislosti s onemocněním Covid-19 poklesl.

V tomto roce využilo našich služeb 106 675 uživatelů. Fyzicky navštívilo knihovnu 54 338 osob. Z toho návštěvníků kulturních akcí 694 a vzdělávacích akcí – 687, návštěvníků využívajících internet v knihovně – 1 321. Počet návštěv on-line služeb (tzv. virtuální návštěvy) – 52 337.

Poskytli jsme celkem 199074 dokumenty. Výpůjčky se skládaly z naučné literatury (19 738), krásné literatury (125 532), z naučné literatury pro děti (835), beletrie pro děti (8 799), z výpůjček periodik (41 314), kartografických dokumentů (9), zvukových dokumentů (2 153), e-knih (667) a stolních her (27). Evidovaných prezenčních výpůjček bylo 26 251 a prolongací (prodloužení výpůjčky před uplynutím řádné výpůjční doby) bylo 56 245.

Jednou za měsíc navštěvují pracovnice knihovny obyvatele Domova pro seniory s nabídkou knih. Stejnou službu poskytují pracovnice pobočky v Horním Starém Městě. Donáškovou službu poskytujeme nepohyblivým či jinak postiženým seniorům. Na jejich telefonické zavolání o výměnu knih reagují pracovnice v co nejkratší době. Bohužel i zde se podepsala epidemie.

V rámci meziknihovni výpůjční služby jsme celkem obdrželi 393 požadavky, z nichž byly kladně vyřízeny celkem 353 žádanky. Z naší knihovny bylo vyžádáno 178 dokumentů, pro naše čtenáře jsme z jiných knihoven zapůjčili 175 dokumentů.

Elektronické služby knihovny

Mezi tyto služby patří webová stránka knihovny (WWW.MKTRUTNOV.CZ) - tu navštívilo 52 337 uživatelů - a elektronický katalog (<https://tritus.mktrutnov.cz/>).

Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny bylo 1 576 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 35.

Vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu evidujeme 40 585 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 11 752.

Knihovna je validačním místem pro službu mojeID. mojeID je služba, která dovoluje uživatelům zřídit si a centrálně spravovat svoji internetovou identitu. Proto lze naše elektronické služby využívat i pomocí této služby.

Knihovna poskytuje on-line službu „Ptejte se knihovny“, která je službou českých knihoven nejširší veřejnosti. Tato služba odpovídá na stručné a konkrétní otázky čtenářů krátkým seznamem knih, časopisů, popřípadě i www stránek (do 5 záznamů). Na dotazy zaručujeme odeslání odpovědi na čtenářovu e-mailovou adresu do 48 hodin (v pracovních dnech) od doručení zprávy.

Knihovna má tyto funkční e-mailové adresy:

info@mktrutnov.cz a adresy oddělení dospELE@mktrutnov.cz , detske@mktrutnov.cz , mvs@mktrutnov.cz , studovna@mktrutnov.cz , hsm@mktrutnov.cz , porici@mktrutnov.cz, reditel@mktrutnov.cz , zkf@mktrutnov.cz .

I z těchto adres jsou zodpovídány dotazy našich uživatelů. Knihovna je také na www.facebook.com/knihovnatrutnov/, kde propagujeme svoje akce.

Zprostředkováváme našim registrovaným čtenářům službu e-výpůjček dokumentů. Spolupracujeme s Flexibooks a Palmknihy. Ročně si čtenáři vypůjčili 667 titulů.

Elektronické služby knihovny (SMS zpráva nebo e-mailem posílané upozornění před blížícím se koncem výpůjční doby, oznámení o připravené rezervaci dokumentu, vlastní upomínky a další informace našim uživatelům) se již staly standartní službou pro čtenáře, která je hojně využívána.

Počet hodin pro veřejnost činí 48 hodin týdně. Oddělení pro dospělé čtenáře a studovna mají otevřeno 48 hodin, oddělení pro děti 29 hodin, pobočka v Horním Starém Městě 31,5 hodin, pobočka Poříčí 7 hodin, pobočka v Bohuslavicích-Adamově 4 hodiny týdně.

3) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST

Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí na základě smlouvy se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové jsme poskytli služby 50 evidovaným veřejným knihovnám i evidovaným knihovnám jiné sítě (školní, muzejní a archivní). Tato služba je hrazena z dotace od Královéhradeckého kraje na základě smlouvy č. 19RGI01-0154.

1. *Sít' obsluhovaných knihoven*

1 knihovna pověřená výkonem RF (MěK Trutnov)

8 knihoven s profi knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř)

41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem

Změny v síti obsluhovaných knihoven:

K 1.1. 2020 pro nezáměr ze strany uživatelů zrušena pobočka ObK Nemojov

2. *Hodnocení finančního zajištění regionálních funkcí včetně finanční podpory od zřizovatelů*

Na rok 2020 poskytl Královéhradecký kraj na zajištění regionálních funkcí naší knihovně finanční částku 1 675 000. Celá částka byla vyčerpána.

Pověřená knihovna pokračovala v získávání finančních prostředků na nákup knihovních fondů formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. V listopadu byly všem zřizovatelům zaslány smlouvy na rok 2021 a zároveň vyúčtování za rok 2020.

Do výměnných souborů přispělo 38 obcí částkou 139 600 Kč.

3. Hodnocení personálního zajištění regionálních funkcí

Personální zajištění zůstává bez změn:

úv.1,00 - metodička

úv.0,05 - ředitelka

úv.0,40 - pracovnice akvizice

úv.0,1 - pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu

úv.0,1 - pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře

úv.0,05 - účetní

4. Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost

Počet metodických návštěv: 6

Knihovníci z neprofesionálních knihoven vyžadovali pomoc při katalogizaci nových knih.

Dotazy se týkaly provozu knihoven v době mimořádných opatření, praktická pomoc při řešení nejrůznějších problémů vyskytujících se v jejich knihovnách, úpravy webových stránek apod.

Na webu pověřené knihovny je vystaveno doporučení Ústřední knihovnické rady ČR pro provoz knihoven <https://www.mktrutnov.cz/verejne-knihovny/informace-pro-knihovny/>

4.1.1 Zhodnocení zájmu o metodickou pomoc v době uzavření

Počet poskytnutých konzultací 196, byly uskutečněny e-mailem nebo telefonicky.

4.1.2 Realizace kampaně Regionální osobnosti a literatura (příklady aktivit)

K vyhlášené kampani regionální osobnosti připravily pracovnice dětského oddělení besedy:

Putování po Krkonoších s Marií Kubátovou (beseda pro 1. stupeň ZŠ)

Kouzelný pohádkový svět Luboše Zeleného (beseda pro 1. a 2. stupeň ZŠ

Život a dílo bratří Čapků) beseda pro 2. stupeň ZŠ a SŠ)

Předpokládáme, že jejich realizace bude možná během roku 2021.

4.1.3 Budování webů Pro knihovny, pomoc při správě webů obsluhovaných knihoven

Oddíl pro knihovny na webu pověřené knihovny je pravidelně aktualizován.

Praktická pomoc při aktualizaci webů je poskytována těmto vesnickým knihovnám: Bernartice, Bílé Poličany, Dolní Brusnice, Dolní Lánov, Doubravice, Chvaleč, Jívka, Lanžov a Vilantice

4.2 Hodnocení knihovnických činností

4.2.1 Oceňování knihovníků a účast v soutěžích

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci se nekonalo oceňování knihovníků

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

V žádné knihovně našeho okresu neproběhl průzkum spokojenosti uživatelů

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Centrální adresář aktualizuje metodička Pověřená knihovně a neprofesionálním knihovnám vždy v březnu daného roku. Profesionální knihovny si aktualizují údaje za svoji knihovnu.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady (včetně soupisu akcí)

Vzhledem k epidemiologické situaci se neuskutečnila vzdělávání knihovníků. Porada proběhla formou elektronických zpráv od všech vedoucích městských knihoven, kdy jsme se dotazovali na současnou situaci v každé knihovně, proto ji vykazujeme. Informace z ostatních knihoven byly průběžně získávány.

4.4 Výměnné fondy

4.4.1 Nákup, revize, aktualizace výměnných fondů

Na nákup knih do výměnných souborů bylo použito 545 141 Kč z dotace od kraje a 139 600 Kč od obcí. Nakoupeno bylo 3 076 KJ. Během roku byla provedena aktualizace fondu, při které bylo vyřazeno 1 221 KJ.

Revize proběhla ve 3 neprofesionálních knihovnách: Bílé Poličany, Dolní Brusnice a Suchovršice. Pomoc při revizi byla poskytnuta na žádost knihovnice z MěK ve Špindlerově Mlýně. Celkem bylo zrevidováno 15 292 KJ. Zároveň byla provedena aktualizace fondů.

4.4.2 Cirkulace výměnných fondů

		soubory	svazky
Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		639	41 564
z toho	první půjčení dokumentů	169	10 989
	prolongace	470	30 575

4.5 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Pro 20 knihoven, které používají knihovnický systém Tritius a nakupují si knihy do svého fondu bylo v pověřené knihovně zpracováno 770 záznamů

4.6 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Servis knihovního systému Clavius je poskytován pouze 3 knihovnám - MěK Hostinné, Vrchlabí a Špindlerův Mlýn.

Ostatní knihovny regionu používají pro svoji práci knihovní systém Tritius.

4.7 Stav zapojení oblasti do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2020

Knihovna Trutnov zapojena

5. Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2020

Regionální služby jsou dlouhodobě přínosem pro veřejné knihovny. Bez finanční dotace Krajského úřadu v Hradci Králové a příspěvků od Obcí by nebylo možné poskytnout malým knihovnám služby v takovém rozsahu, ve kterém jsou poskytovány. Velkou pomocí jsou především pro malé knihovny, které tak díky těmto finančním prostředkům mohou nabízet svým čtenářům množství nových knih, audioknih či stolních her z výměnných souborů.

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci byly knihovny během roku opakovaně uzavírány, a to se projevilo na nižším počtu odvezených výměnných souborů, porad, vzdělávacích akcí, konzultací i metodických návštěv.

V tomto roce jsme obdrželi finanční prostředky od zřizovatelů neprofesionálních knihoven na nákup dokumentů do výměnných souborů. Jednalo se o částku 140tis. Kč.

4) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE

V roce 2020 jsme uskutečnili pouze 40 kulturních a 33 vzdělávacích akcí. Celkem tedy 73 akcí, kterých se zúčastnil 1 381 uživatel.

Knihovna je také konzultačním střediskem Virtuální univerzity třetího věku. V letošním roce museli studenti studovat distančně.

4) KNIHOVNÍ FONDY

Přírůstek knihovního fondu v tomto roce činil 5 062 knihovní jednotky, z toho bylo 3 076 knih pro výměnné soubory. Stav knihovního fondu k 31. 12. 2020 je 162 798 knihovních jednotek. Z toho 43 009 naučné literatury, 117 925 krásné literatury, 1 591 zvukových knih a, 144 kartografických. Knihovna odebírá 149 exemplářů periodik. Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 1 181 tis. Kč (z toho 549 840 tis. Kč na zakoupení výměnných fondů z dotace Královéhradeckého kraje a 139 600 tis. Kč z příspěvků od obcí). Akvizice fondu probíhá prostřednictvím internetu nebo osobními návštěvami dealerů nakladatelství či knihkupectví. Výběru se také účastní pracovníce služeb a metodička, aby nákup odpovídal požadavkům našich uživatelů a knihovníků obecních knihoven.

V první covidové vlně v březnu (kdy byly knihovny poprvé uzavřené) jsme provedli revizi knihovního fondu. Původně se měla revize KF uskutečnit až v roce 2021. V druhé covidové vlně v říjnu byla provedena revize KF ve skladu v pobočce Poříčí. Při té příležitosti byla také provedena aktualizace zde uložených knih. Úbytek knihovního fondu v tomto roce činil 7 586 knihovních jednotek.

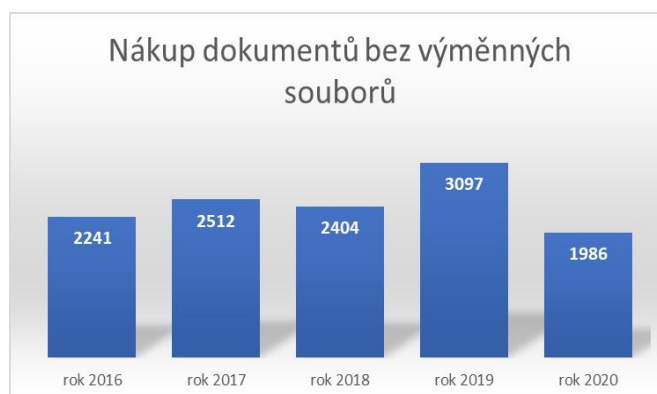
Knihovna zpracovává dokumenty podle platných katalogizačních pravidel RDA.

Pravidelně přispíváme také do souborného katalogu SKAT a Caslin. Záznamy jsou průběžně odesílány. Za záznamy odpovídá pracovníce oddělení zpracování knihovního fondu

Pracovnice oddělení zpracování knihovních fondů opravuje průběžně slovník autorit, v tomto roce jsme získali grant VISK9 – Rozvoj Souborného katalogu Casin a souboru národních autorit. Pracovnice oddělení zpracování knihovního fondu aktualizovala slovník autorit (15 792) a doplňovala jej o autority našeho regionu (44 záznamů).

V rámci ochrany fondů byly průběžně baleny nebo přebalovány knihy a periodika. Zároveň byly opravovány poškozené dokumenty, které se vrací od čtenářů. Také pokračujeme ve vybavování dokumentů bezpečnostním kódem. Snažíme se tak eliminovat ztráty dokumentů.

Obrat knihovního fondu (výpůjčky/stav fondu bez knih ve výměnných souborech) dosáhl 1,9 výpůjček na jednu knihovní jednotku.

5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY

Rozpočet knihovny je tvořen příspěvkem od zřizovatele (7080 tis. Kč), příspěvkem na regionální funkce z rozpočtu kraje (1675 tis. Kč), dotacemi od obcí (výhradně na nákup knihovního fondu ve výši 140 tis. Kč) a vlastními příjmy (505 tis. Kč), grantem VISK9 ve výši 52 tis. Kč a zúčtováním transferu do výnosu – 35 tis. Kč. Celkem tedy knihovna hospodařila se 9487 tis. Kč.

Náklady na provoz knihovny:

- Spotřeba materiálu, energie, služeb 1470 tis. Kč

Z toho:

nákup knihovního fondu 496 tis. Kč

na materiál, energii, služby a nájemné, opravy bylo vynaloženo 974 tis. Kč

- osobní náklady 5855 tis. Kč (mzdy, OON, náklady na zdravotní a sociální pojištění a zákonné sociální náklady)
- náklady z DDHM, DDNM 67 tis. Kč
- 63 tis. Kč – odpisy
- grant VISK9 – 52 tis. Kč

Celkem tedy 7 507 tis. Kč.

Náklady na regionální funkce:

- Spotřeba materiálu, energie, služeb 811 tis. Kč

Z toho:

nákup knihovního fondu 545 tis. Kč

na materiál, energii, služby 266 tis. Kč

- Osobní náklady 864 tis. Kč (mzdy, náklady na zdravotní a sociální pojištění a zákonné sociální náklady)

Celkem na RF 1 675 tis. Kč

Příspěvek od obcí určený výhradně na nákup knihovního fondu do výměnných souborů ve výši 140 tis. Kč byl zcela vyčerpán.

Plánovaný rozpočet 9487 tis. Kč nebyl vyčerpán, knihovna na svůj provoz vydala 9322 tis. Kč.

Celkem knihovna hospodařila se zlepšeným hospodářským výsledkem 165 tis. Kč.

5) PRACOVNÍCI

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil 13,25.

6) TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2020 byly průběžně prováděny revize a drobná údržba přístrojů a zařízení.

Zakoupeny byly ochranné prostředky, proběhla výměna zbývajících počítačů, 4 regály na knihy do skladu, židle pro pracovníky, web kamera, sluchátka s mikrofonom, Z39 klient (program na tvorbu autorit).